

constă, înainte de toate, reușita lucrării, întrucât ea se înscrie pe linia unor contribuții, din ce în ce mai substanțiale în ultima vreme, care vin să umple un gol de mult simțit în onomastica rusă, mai ales sub raport descriptiv. Valorificând rezultatele unor cercetări concrete, de detaliu, pe care le prezintă de fiecare dată printr-o prismă sintetică, generalizatoare, A. V. Superanskaja pune la îndemâna celor ce se interesează de numele proprii rusești, moștenite sau împrumutate, un compendiu clar cu o structură sistematică, prima lucrare de acest fel în onomastica rusă (am putea spune chiar în cea sovietică, în general).

Lucrarea se compune din *Introducere* (p. 3—8), în care se pun în evidență trăsăturile prin care numele proprii diferă de cele comune, idee reluată în *Încheiere* (p. 204—206), unde se subliniază pe bună dreptate că, în ciuda acestor deosebiri, nu se poate vorbi de o fonologie sau o morfologie aparte, caracteristică exclusiv numelor proprii, și din cinci capitole: *Aspecte fonologice și aspecte morfoloäge în onomastică*, p. 9—21 (se constată, aici, că morfologiei îi revine un rol principal, hotărîtor, iar fonologiei un rol secundar); *Temele numelor proprii*, p. 22—50, sau, cu alte cuvinte, teme antroponimice (ca părți ale prenumelor, numelor de familie și ale pseudonimelor) și teme toponimice; *Modele (structuri și tipuri) de nume proprii*, p. 51—142, cel mai amplu capitol, consacrat examinării numelor compuse, derivate etc., inclusiv a hipocoristicelor și diminutivelor; *Formarea cuvintelor pe baza numelor proprii*, p. 143—170, unde sunt trecute în revistă o seamă de substantive și adjective derivate de la nume de persoane și locuri (capitolul se încheie cu expunerea sinoptică, la p. 159—170, a unor *Reguli privind formarea adjecțiivelor de la denumiri geografice*); în sfîrșit, *Variantele numelor proprii* (p. 171—203): variante ortografice, fonetice, fonologice etc.

O mențiune specială se cuvine metalimbii acestei lucrări, domeniul în care autoarea își exprimă în mod manifest adeziunea pentru o serie de neologisme, pe cale de a se încetăteni în terminologia onomastică ruse¹, ca: *éponim* 'cuvînt primitiv de la care se formează nume proprii' (v., de ex., p. 22), *ojkonim* 'denumire generală pentru așezările omenești: orașe, sate, cătune etc.' (v. p. 88) sau propune ea însăși termeni noi sub forma unor compuse: *antropoosnovy* 'teme antroponimice' (p. 23 și urm.), *topoosnovy* 'teme toponimice' (p. 41 și urm.) ș.a., care vor avea, probabil, sansă să treacă din metaidiolectul autoarei în metalimba studiilor rusești de onomastică. Pentru alte formații de idiolect manifestăm, însă, rezervă: *onoma* 'nume propriu' (v. p. 4, 76, 144, 174, 196 ș.a.) și *onimičeskij* 'onomastic' (v. p. 75, 76, 81, 143, 144 ș.a.) au, după cum se știe, sinonime mai vechi, fără cusur: *imja sobstvennoe* 'nume propriu' (este semnificativ faptul că, dorind să se facă înțeleasă, autoarea își intitulează lucrarea *Struktura imeni sobstvennogo* și nu *Struktura onoma*), respectiv *onomičeskij* 'onomastic', fără a mai vorbi de faptul că *onoma*, fiind indeclinabil, contravine structurii morfologice a terminologiei tradiționale rusești. Termenul *ličnye imena* este folosit în limba

¹ O prezentare de ansamblu, cu caracter normativ, a principalilor termeni din domeniul onomasticiei rusești, în bună parte formați neologice, vezi în articolul: N. V. Podol'skaja, A. V. Superanskaja, *Terminologija onomastiki*, „Voprosy jazykoznanija“, 1969, 4, p. 140—146.